

Metodická pomôcka k tvorbe informačných listov pre VUTV

Metodický workshop, 22.10.2013, SPU v Nitre

Ing. Eva Balážová, PhD.

METODICKÉ DESATORO

I. PREDLOHA INFORMAČNÉHO LISTU

- ▶ V predlohe informačného listu sa nachádza definovanie základných formálnych požiadaviek (názov a personálne zabezpečenie), organizácia a hodinová dotácia, podmieňujúce predmety, definovanie cieľa vzdelávacieho bloku a jeho vzdelávacieho štandardu, metódy dosahovania výsledkov vzdelávania, spôsob hodnotenia a ukončenia a použitá literatúra.

METODICKÉ DESATORO

2. ODPORÚČANÝ ROZSAH VÝUČBY

- ▶ Táto položka informačného listu je konštantná. Každý vzdelávací program je plánový na dve stretnutia a jednu konzultáciu (ktoré sa premietnu aj do časti obsahový štandard) dotovaných spolu 6 vyučovacími hodinami.

METODICKÉ DESATORO

3. SÚVISIACE VZDELÁVACIE PROGRAMY

- ▶ Súvisiace VP predstavujú jednotky, ktoré by mali študenti VUTV absolvovať v rámci príslušného modulu.
- ▶ Predstavujú podmienku a zároveň predpoklad úspešného absolvovania modulu. Zaručujú komplexnosť získaných poznatkov, kontinuitu a logickú následnosť VP.

METODICKÉ DESATORO

4. VŠEOBECNÝ CIEĽ VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

- ▶ V tejto časti definujeme zastrešujúci cieľ VP, tzn. prečo daný VP vznikol a čo je jeho univerzálnym účelom.

- ▶ *Príklad:*

Zvýšiť sociálnu kompetenciu s dôrazom na rozvoj sebapoznania, sociálneho poznávania a sociálnej interakcie, efektívneho zvládania rôznych sociálnych situácií a sociálnych rolí.

METODICKÉ DESATORO

5. VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

- ▶ Vzdelávací štandard je formulovaný výstup a zdôvodnené zaradenie obsahu vzdelávania. Je to štruktúrovaný popis spôsobilostí, ktorými má študent disponovať. Skladá sa z obsahového a výkonového štandardu.

METODICKÉ DESATORO

6. OBSAHOVÝ ŠTANDARD

- ▶ Obsahová časť vzdelávacieho štandardu určuje minimálny obsah vzdelávania. Jeho hlavným cieľom je zjednocovať, koordinovať resp. zabezpečovať kompatibilitu minimálneho obsahu vzdelávania. Obsahový štandard tvorí učivo, ktoré je všetkými študentmi osvojiteľné. Učivo je formulované v štyroch kategóriách: fakty, koncepty, procedúry, metakognície (poznávanie toho, ako človek poznáva, ako sa učí).
- ▶ Obsahový štandard je to, čo sme v informačných listoch poznali pod názvom stručná osnova predmetu. Sú to tézy, ktoré majú byť predmetom výučby počas jedného semestra. V podstate ide rámcový časovo tematický plán.

METODICKÉ DESATORO

6. OBSAHOVÝ ŠTANDARD

▶ *Príklad:*

1. Budovanie skupinovej atmosféry
2. Sebapoznanie
3. Emočné prežívanie
4. Postoje a hodnoty
5. Blízke sociálne vzťahy
6. Utváranie obrazu „toho druhého“
7. Sebareprezentácia v sociálnych interakciách

METODICKÉ DESATORO

7. VÝKONOVÝ ŠTANDARD

- ▶ Výkonový štandard spočíva vo formulácii očakávaných výkonov študentov.
- ▶ Určuje, na akej úrovni má študent daný minimálny obsah učiva ovládať a čo má vykonať.
- ▶ Výkonový štandard je formulovaný v podobe operacionalizovaných cieľov (v našom prípade výsledkov vzdelávania)
- ▶ Jednotlivé úrovne výsledkov sú zamerané na kompetencie... rozvíjanie poznávacích schopností pamätať si, porozumieť ..., aplikovať, analyzovať, hodnotiť a ... tvoriť.
- ▶ Je požiadavkou na výstup zo stupňa vzdelania a zároveň požiadavkou na vstup do ďalšieho stupňa vzdelania. Popisuje produkt výučby, nie proces.

METODICKÉ DESATORO

Na čo klásť dôraz pri tvorbe vzdelávacieho programu VUTV?

- ▶ Bude postačovať, aby sme výsledky vzdelávania koncipovali tak, že dôraz bude kladený najmä na pamätanie, pochopenie a aplikovanie faktov, konceptov a procedúr.
- ▶ Samozrejme, ide o rámcové vymedzenie.
- ▶ Definovanie výsledkov vzdelávania je plne v kompetencii učiteľa, ktorý definuje vzdelávací štandard predmetu.

METODICKÉ DESATORO

8. METÓDY DOSIAHNUTIA VÝSLEDKOV VZDELÁVANIA

- ▶ „Ako mám stanovené očakávané výsledky vzdelávania dosiahnuť? Aké prostriedky mám na to použiť?“
- ▶ Vyučovacích a učebných metód je veľa a mnohé z nich je možné aplikovať pri dosahovaní rôznych cieľov, resp. výsledkov vzdelávania. Špeciálne pri vzdelávaní študentov VUTV si nevystačíme iba s klasickou prednáškou.
- ▶ Preto v predchádzajúcej prezentácii navrhujeme rámcové odporúčania pre použitie vyučovacích metód vzhľadom na cieľ a rozvíjanú oblasť. Uvedomujeme si, že odporúčanie nemá všeobecnú platnosť. Slúži skôr prvotnému zorientovaniu sa. Výber metódy je vždy závislý od obsahu predmetu, definovaného očakávaného výsledku, osobných preferencií učiteľa, potrieb študentov, atď.

METODICKÉ DESATORO

9. SPÔSOB HODNOTENIA

- ▶ Moduly vzdelávacích programov VUTV nie sú ukončené skúškou, či priebežným hodnotením.
- ▶ Študenti konkrétny VP/modul absolvujú, čo im vyučujúci zapisujú do výkazov štúdia.
- ▶ Vyučujúci však môžu absolvovanie modulu/VP podmieniť účasťou na hodinách, či aktivitou.
- ▶ Tieto podmienky majú by transparentné a uvedené v tejto časti informačného listu.
- ▶ *Príklad:* Aktivita, viac ako 85%-ná účasť na hodinách.

METODICKÉ DESATORO

10. LITERATÚRA

- ▶ V prípade VP VUTV nie je potrebné uvádzať povinnú literatúru, ktorú je potrebné naštudovať ako podmienku absolvovania vzdelávacieho bloku.
- ▶ Je však potrebné uviesť relevantné zdroje, ktoré danú problematiku sýtia. Najmä z toho dôvodu, že VUTV je dobrovoľnou aktivitou, ktorá vychádza zo záujmu a potrieb ľudí, ktorí sa na dané štúdium prihlásili a existuje vysoká pravdepodobnosť, že sa budú chcieť s danou problematikou hlbšie oboznámiť.

Použitá literatúra:

Čerešník, M. – Verešová, M. 2013. Inovácia a tvorba vzdelávacích programov na Univerzite tretieho veku pri UKF v Nitre. UKF v Nitre. Dostupné na

https://www.ukf.sk/dokumenty/KvalitaIntranet/vzdelavanie/Inovacia-a-tvorba-vzdel-programov-U3V-pri-UKF-v-Nitre_Ceresnik-Veresova_2013_copy.pdf [18.10.2013]